

Evacuatiwerk met de peilboot tijdens de Watersnoodramp van 1953

schip tweemaal van de ondergang was gered, draagt de Provincie nu alweer 65 jaar de zorg voor deze boeier. Dat gebeurt, mede dankzij de bemanningen, met grote zorgvuldigheid en veel genoegen. Het Statenjacht is een van de belangrijkste promotionele “artikelen” waar het provinciebestuur gebruik van maakt. Bij belangrijke evenementen van de SSRP is ze altijd aanwezig en de bezoekers van Boot Holland hebben de boeier in vol ornaat op de beurs zien liggen.

Zet 25 mei in uw agenda!

Op 25 mei wordt de bijzondere gebeurtenis van het 125-jarig bestaan, c.q. het 65-jarig bestaan als Statenjacht luister bijgezet door een grote vloot-schouw van “Oud “Hout” in en rond de haven van Grouw. Die plaats is gekozen omdat de KZV

Rampen en herdenkingen

Dit jaar is het 66 jaar geleden dat zich de enorme Watersnoodramp in Zeeland en Zuid-Holland voltrok. Dijken braken door als gevolg van een orkaan in samenhang met de hoge waterstand. Er waren meer dan achttienhonderd slachtoffers te betreuren en landbouwgrond, gebouwen en huizen kwamen onder water te staan. Tijdens reddingsacties werden boten en schepen ingezet die nu tot het varend erfgoed behoren.

De peilboot anno nu met spriettuig

Karel Koenen van de Historische Scheepswerf in Arnemuiden kwam een paar weken geleden een paar prachtige foto's uit 1953 tegen. Daarop te zien waren reddingsacties bij de overstromingen, waarbij gebruik werd gemaakt van de peilboot *Luctor et Emergo*. De boot is gebouwd in 1902 door sloopstimmerman T.D. van Weezel in Bruinisse. In oude notulen is te lezen dat de levering rond 15 april 1902 moest plaatsvinden. Ze is tot 1947 actief in dienst geweest. In 1949 is ze overgegaan in particuliere handen. In april 2019 is de peilboot 117 jaar oud en aan dat feit wordt in Arnemuiden zeker aandacht besteed! Tijdens de ramp van 1953 werd de boot gebruikt voor het evacueren van mensen naar veiliger oorden. De boot was geconfisqueerd in Goes en werd in Wolphaartsdijk gebruikt om bejaarden te redden. Ze is later ook weer teruggevonden bij Wolphaartsdijk.

Cultuurhistorisch erfgoed

Het waterschap gebruikte de boot voor het uitvoeren van peilingen aan de vooroevers van de zeedijken. Dit werk wordt nu nog gedaan. In par-

ticuliere handen zwierf de boot door Zeeland en verhuisde tenslotte naar Canada. In 2012 komt de *Luctor et Emergo* weer terug in Zeeland. De peilboot is door de laatste eigenaar, die in Canada woonde, wegens tijdgebrek geschonken aan de Stichting Behoud Hoogaars (SBH). Het transport terug naar Nederland werd betaald door Waterschap Scheldestromen. Met de *Luctor et Emergo* keerde er uniek cultuurhistorisch erfgoed terug naar Zeeland, een beeldbepalend onderdeel van de geschiedenis van de Waterschappen. Dit is ook de reden dat het Waterschap vrijwel direct besloot om het transport van de boot te betalen.

Statenjacht Friso 125 jaar

Dit jaar is het precies 125 jaar geleden dat de boeier *Friso* te water werd gelaten en het is ook 65 jaar geleden dat de overdracht aan de Provincie Fryslân plaats vond. Oorspronkelijk werd het schip door de grote boeierbouwer Eeltje Holtrop van der Zee te Joure gebouwd voor opdrachtgever Commissaris van de Koningin mr. B. Ph. baron van Harinxma thoe Slooten. Nadat het

Oostergoo een van de belangrijkste initiatiefnemers is geweest om dit schip door overdracht aan de provincie te behouden. Het belooft een geweldig feest te worden, waaraan iedereen die een hart voor hout en gevoel voor traditie heeft, mee zou moeten doen!

JAN EISSENS, STAMBOEKBEHEERDER
STAMBOEK@SSRP.NL

SSRP
De Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten (SSRP) is opgericht in 1955. De SSRP maakt samen met andere behoudsorganisaties deel uit van de Federatie Varende Erfgoed Nederland (FVEN), gesprekspartner van de overheid.
Administratie: Rita Eissens - van Goor.
Stamboekbeheer: Jan Eissens.
Tel. 050-4094094
E-mail: administratie@ssrp.nl